

www.poltar.sk

Poltársky občasník

Ročník III.

ZIMA 2022

Číslo 1/2022

Milí čitatelia mestských novín

Vitajte v novom roku pri prvom vydaní Poltárskeho občasníka. Želám si, aby sme vám v ňom aj naďalej mohli prinášať množstvo pozitívnych správ. Tiež si z celého srdca prajem, aby sa nášmu mestu i vám všetkým dobre darilo. Pevné zdravie, viac radosti, úsmevov a menej stresujúcich chvíľ.

Napriek tomu, že ústrednou témou uplynulých dvoch rokov bola najmä pandémia, podarilo sa nám dokončiť niekoľko projektov v rôznych kompetenčných oblastiach. Väčšinu z plánovaných, najmä investičných, akcií sme pretavili z vízie do reality. Naše mesto sa z roka na rok modernizuje, skultúrneva. Uplynulý rok tak môžeme pokojne označiť za projektový, pretože niektoré projekty sme ukončili a na ďalšie získali mimorozpočtové zdroje.

Aj v aktuálnom roku nás čaká množstvo práce na realizácii ďalších zámerov, ktoré sú však v mnohom spojené so schválením rozpočtu mestským zastupiteľstvom. Podieľať sa na skvalitňovaní života v meste budú môcť aj samotní občania, napríklad v rámci participatívneho rozpočtu. Stačí dať inšpiratívnu myšlienku na papier a s pridaním dobrovoľníckej aktivity môže vzniknúť nápad, ktorý

prinesie potešenie verejnosti.

Nesmierne ma teší, že mesto v tomto volebnom období začalo s plánovanými aktivitami v rámci priemyselného parku Jelšoviny. Ide o jeden z prvých krokov k vytvoreniu podmienok na rozvoj pracovných príležitostí s elimináciou negatívnych vplyvov na životné prostredie. Konkrétne sme uchádzame o dotáciu z Ministerstva hospodárstva Slovenskej repub-

liky, z ktorej, v prípade schválenia, plánujeme získať projektovú dokumentáciu na realizáciu inžinierskych sietí k priemyselnému parku. Rovnako rokujeme so štátom na participácii pri výstavbe komunikácie Poltár – Nové Hony. Snažíme sa tak byť o krok bližšie k zvyšovaniu zamestnanosti v našom meste.

V rámci okresnej pôsobnosti intenzívne podporujeme výstavbu hasičskej stanice, budovy, ktorá

má potenciál priniesť zázemie hasičskej jednotke. O možnostiach jej realizácie v Poltári komunikujeme s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, ktoré by podľa aktuálnych informácií malo začať s verejným obstarávaním v prvom štvrtroku tohto roka.

Ako primátorka vnímam veľkú dávku zodpovednosti za správu vecí verejných. To, čo sme v našom meste zdedili, sa snažíme v lepšom stave odovzdať budúcim generáciám. Preto spolu s kolegami a poslancami zlepšujeme postupy na revitalizáciu verejných priestranstiev, ale aj investície do kvalitných verejných stavieb, ako je napríklad obnova kultúrneho domu či nová strecha na budove bývalej knižnice v Zelenom. Chceme, aby každé jedno euro bolo investované zmysluplne v duchu potrieb nášho mesta a ľudí, ktorí v ňom žijú a pracujú. Poltár osobne považujem za mesto s obrovským potenciálom, v ktorom máme chuť veci zlepšovať. Som presvedčená, že spojením síl vedenia mesta, poslancov, občanov a ďalších aktérov dokážeme veci posunúť dopredu.

Martina Brisudová
primátorka mesta

Prvou novoročnou Poltárčankou sa stala Sára

Mesto Poltár privítalo do veľkej rodiny nášho mesta prvú Poltárčanku narodenú v roku 2022. Jej meno je Sára a prišla na svet 3. januára v nemocnici v Lučenci. Doma na ňu čakala staršia sestra Emma, ktorá ju, keď trochu vyrastie, zavedie do sveta spoločných hier.

Sára, meno hebrejského pôvodu, znamená „žena vysokej hodnoty“. Často sa to však jednoducho prekladá ako „princezná“. Je to žena s veľkým šarmom, cha-

rakteristická najmä svojimi snami a tajnými želaniami. Práve vďaka svojmu menu je predurčená na veľké úspechy v živote.

Nech našu malú Poltárčanku meno, ktoré jej rodičia vybrali, vedie a razí jej cestu k vysneným cieľom a najvyšším priechkam života! Nech z tej drobnej princeznej vyrastie šťastná a úspešná žena!

Elena Macove,
klientske centrum
fotka – zdroj pixabay.com

Mestskí poslanci podporili pripravované projekty

Poslankyne a poslanci Mestského zastupiteľstva v Poltári sa stretli 28. januára 2022 už po druhýkrát v mesiaci január, aby sa venovali témam, s ktorými mestská samospráva dennodenne pracuje.

Hoci ani na tomto zasadnutí mestského zastupiteľstva sa nepodarilo schváliť rozpočet mesta Poltár, nakoľko úpravy v rozpočte ešte musia byť prerokované na ekonomickej komisii, poslancský zbor schválil Zásady participatívneho rozpočtu, dodatky či pome-

novanie spoločenskej miestnosti zrenovovaného kultúrneho domu. Poslanci zahlasovali aj za súhlas s podaním žiadosti a so spolufinancovaním dvoch projektov, ktoré chce mesto Poltár zrealizovať. Jedným z projektov je „Rozvoj priemyselnej výroby a služieb v meste Poltár“ a ďalším „Modernizácia budovy telocvične na Ul. sklárskej v Poltári“. Mestská samospráva sa opäť pokúsi získať finančné príspevky, aby mohla projekty v blízkej budúcnosti zrealizovať.

Mária Šnúriková, MsÚ Poltár

Finančná kondícia mesta je najlepšia za posledné roky

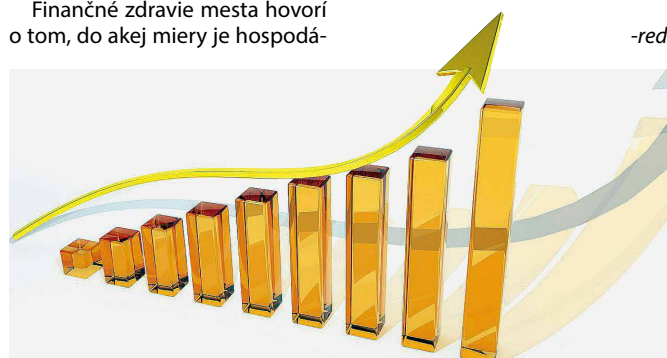
Vyplyva to z analýzy, ktorú začiatkom tohto roka zverejnil Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO). Podľa zverejneného rebríčka bolo mesto Poltár hodnotené ako desiate najlepšie v rámci Slovenska spomedzi hodnotených 141 mestských samospráv. V rámci Banskobystrického kraja bolo finančné zdravie nášho mesta vyhodnotené ako najlepšie.

Finančné zdravie mesta hovorí o tom, do akej miery je hospodá-

renie mesta udržateľné. Hodnotí sa v intervale 0 (najhoršie) až 6 (najlepšie).

Počíta sa ako kombinácia piatich indikátorov finančnej stability: celkového dlhu, dlhovej služby, bilancie bežného účtu, záväzkov po lehote splatnosti a záväzkov aspoň 60 dní po splatnosti.

Celkové finančné zdravie mesta Poltár bolo za rok 2020 hodnotené číslom 5,5. Viac na www.hospodarenieobci.sk.

-red-

Aj tvoj nápad môže zlepšiť život v Poltári

Participatívny rozpočet môžeme charakterizovať ako nástroj, ktorý občanom umožňuje zapojiť sa do rozhodovania o využití financií z rozpočtu mesta. Prostredníctvom neho môžu občania určiť, čo chceme vo svojom meste zlepšiť, aké verejné služby sú potrebné a aké sú naše predstavy o využití verejného majetku.

Obyvatelia mesta sa formou participatívneho rozpočtu priamo zapájajú do tvorby a realizácie verejnoprospešných projektov financovaných z mestského rozpočtu. Nápad participatívneho rozpočtu vznikol v roku 1989 v brazílskom meste Porto Alegre a postupne sa rozšíril prakticky na všetky kontinenty. Dnes je súčasťou niekoľkých tisícov samospráv po celom svete.

Mesto Poltár v schválenom rozpočte v roku 2021 vyčlenilo sumu 15 000 EUR na realizáciu participatívneho rozpočtu. V súvislosti s tým, že mesto Poltár sa v roku 2022 ocitlo v rozpočtovom provizóriu, je suma na realizáciu nápadov v rovnakej výške ako v roku 2021. To znamená, že sumu 15 000 EUR venuje samospráva svojim občanom, aby ju použili na vytvorenie niečoho, čo v našom meste chýba alebo čo treba zlepšiť.

Maximálna suma na podporu jedného projektu je 2 000 €. Termín na doručenie návrhov je najneskôr do 31. marca 2022. Tlačivo na podanie návrhu je zverejnené na stránke mesta spolu so Zásadami participatívneho rozpočtu mesta Poltár na rok 2022. Oproti minulým rokom do zásad pribudol bod číslo 23. Z participatívneho rozpočtu je možné v rámci každej mestskej časti Zelené a Slaná Lehota schváliť len jeden projekt.

V roku 2019 sa pomocou participatívneho rozpočtu podarilo zrealizovať 7 projektov:

1. Funkčná oddychová zóna na Ulici železničnej
2. Mestský park s nádychom umenia – vytvorenie erbu mesta
3. Mestská časť Slaná Lehota – stretávajú sa častejšie - nákup

stoličiek a pívnych setov do kultúrneho domu

4. Vychádzkovo – relaxačný turistický chodník v trase Poltár – Slaná Lehota
5. Altánok v parku na Zelenom
6. Nákup zariadenia do klubovne pod Kultúrnym domom v Poltári
7. Knižná budka v parku pri MsÚ

V roku 2021 bolo podporených a zrealizovaných 9 projektov:

1. Oddychová zóna pri kostole v mestskej časti Zelené
2. Uchovajme si históriu pre budúce generácie – ženský ľudový kroj umiestnený v zrekonštruovanom Kultúrnom dome v Poltári
3. Dobudovanie parku v mestskej časti Zelené – lanová pyramída pre deti
4. Dokúpenie stoličiek a stolov do priestorov Kultúrneho domu v Slanej Lehote

5. Dobudovanie altánku v mestskej časti Zelené – dlažba a osadené zrubové sedenie
6. Zachovajme si históriu pre budúce generácie – mužský dobový odev
7. Spoznaj zem cez dotyky – MŠ Sklárska
8. Živé človeče pre naše mesto – priestor na mestskom kúpalisku
9. Školský plot – MŠ Kanadská

Vítězné projekty zrealizujú samotní účastníci. Finálny termín, kedy sa začnú jednotlivé projekty realizovať, závisí na angažovanosti tých, ktorí sú za svoje projekty zodpovední. Na konci realizácie dochádza k vyhodnoteniu, vyúčtovaniu a protokolárnemu prevzatíu, resp. odovzdaniu výstupov (diela) všetkých projektov participatívneho rozpočtu.

Do participatívneho rozpočtu sa môžu zapojiť všetci občania s trvalým pobytom v meste Poltár. Niekedy stačí len dobrý nápad či predstava a už je potrebné len nájsť zdroje a dobrovoľníkov, ktorí ich zrealizujú.

Tešíme sa na spoluprácu a vaše podnety.

Mgr. Nina Kuráková,
MsÚ Poltár

Mesto vstúpilo do rozpočtového provizória

Mesto Poltár nemá ani na prahu februára prijatý rozpočet na rok 2022.

Návrh programového rozpočtu mesta Poltár na roky 2022, 2023, 2024 bol zverejnený dňa 01. 12. 2021. Dátum na doručenie pripomienok k zverejnenému návrhu bol do 10. 12. 2021. Doručené boli dve pripomienky, jedna vyplývajúca z odborného stanoviska hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu a druhá zo strany vedúceho Oddelenia investičnej výstavby, riadenia projektov, životného prostredia a verejného obstarávania mesta Poltár. Pripomienky boli navrhovateľom zapracované do návrhu rozpočtu na rok 2022.

Oddelenie financií, daní a sprá-

vy majetku mesta Poltár intenzívne pracovalo na zostavení silného a vyrovnaného rozpočtu. Jeho schválenie je pre funkčnosť samosprávy kľúčovou otázkou. Príprava rozpočtu začína od septembra, pracuje sa s očakávanou skutočnosťou na základe skutočného čerpania v priebehu rozpočtového roka. Tento materiál sa pripravuje prakticky tri až štyri mesiace a sú v ňom zahrnuté požiadavky občanov, poslancov, zohľadňujú sa potreby mestských častí a rozpočtových organizácií mesta.

Dňa 16. 12. 2021 bol jedným z bodov programu mestského zastupiteľstva Návrh programového rozpočtu mesta Poltár na roky 2022, 2023, 2024. Siedmi mestskí poslanci prerušili roko-

vanie o budúcoročnom rozpočte svojím odchodom. Primátorka mesta opätovne zvolala mestské zastupiteľstvo k nepererokovaným bodom, a to dňa 27. 12. 2021, kde sa mestského zastupiteľstva nezúčastnila nadpolovičná väčšina poslancov a poslankyň. Poltárske zastupiteľstvo tak nebolo uznášaniaschopné a nemohlo schvaľovať rozpočet na rok 2022.

Mesto tak od nového roka funguje v tzv. provizórii. Môže čerpať finančné prostriedky vo výške

jednej dvanástiny z predchádzajúceho schváleného rozpočtu za mesiac. Pôvodne malo mesto Poltár v novom roku hospodáriť so sumou 7 842 643,61 EUR. Magistrát bude v roku 2022 vychádzať z posledného schváleného rozpočtu, ktorým je rozpočet na rok 2021. V roku 2021 bol schválený vyrovnaný rozpočet, v ktorom schválené príjmy a výdavky boli vo výške 8 024 134,56 EUR.

Dlhotrvajúce provizórium môže mať negatívne dopady napríklad na neudelenie dotácií pre občianske združenia, športové kluby a spolky. O reálnych dopadoch provizória bude mesto verejnosť priebežne informovať.

Mgr. Nina Kuráková,
MsÚ Poltár

Aké sú výsledky sčítania obyvateľov?

Výsledkom historicky prvého elektronického sčítania obyvateľov, domov a bytov je v Poltári sčítaných 5 333 z celkového počtu obyvateľov. V našom meste žilo počas sčítania 2 567 mužov (48,13 %) a 2 765 žien (51,87 %). Stojí tu 928 domov s 2341 bytmi.

Štruktúra obyvateľstva v meste je rozdelená do troch ekonomických vekových skupín. V predproduktívnom veku (0 - 14 rokov) je 717 detí (13,44 %), produktívny vek (15 - 64 rokov) dosahuje až 3 621 občanov (67,9 %) a v poproduktívnom veku sa nachádza 995 občanov (65 a viac rokov).

Z celkového sčítaného počtu sa 5 170 obyvateľov (96,94 %) narodilo v Slovenskej republike a 159 (2,98 %) mimo územia SR. Slovenskú štátnu príslušnosť má 5 310 ľudí, cudziu 23.

K 1. 1. 2021 žilo v Poltári 4 910 občanov slovenskej národnosti. 55 sa hlási k rómskej, 25 k maďarskej

a 22 k českej národnosti. Máme 12 občanov ruskej, 9 vietnamskej, 6 rusínskej, 5 rakúskej, 3 poľskej, nemeckej, 2 rumunskej, židovskej, srbskej, ukrajinskej a 1 francúzskej, írkej a albánskej národnosti.

Slobodných občanov s počtom 2 333 (44,75 %) je najviac, v manželstvom zväzku žije 1 926 (36,11 %), počet rozvedených dosahuje 637 (11,94 %) a ovdovelých 428 (8,03 %) občanov.

2 158 ľudí sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi, 839 k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, 38 ku gréckokatolíckej cirkvi a 10 k reformovanej kresťanskej cirkvi. 1 886 občanov je bez náboženského vyznania.

Základné vzdelanie má 1 006 Poltáranov (18,86 %), druhou najväčšou skupinou sú ľudia so stredným odborným (učňovským) vzdelaním (bez maturity) s počtom 1 285 (24,1 %), najviac je občanov s úplným stredným vzdelaním (s maturitou) a to 1 467 (27,51 %), vyššie odborné vzdelanie má

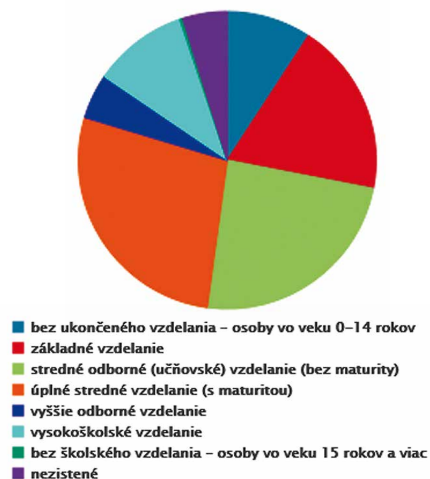
259 a vysokoškolské 551 občanov (10,33 %).

Všetky informácie o počte a rozdelení obyvateľstva Slovenskej republiky, ale aj nášho mesta, ako aj podrobné informácie získané pri

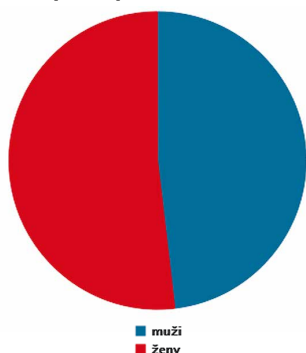
sčítaní domov a bytov, si môžete pozrieť na stránke Štatistického úradu Slovenskej republiky www.scitanie.sk.

Elena Macove,
klientske centrum

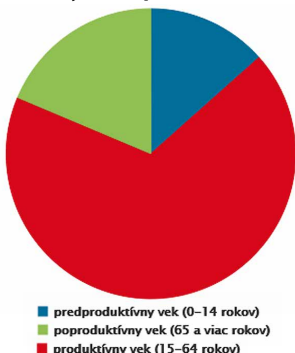
Štruktúra obyvateľov mesta Poltár podľa dosiahnutého vzdelania k 1. 1. 2021

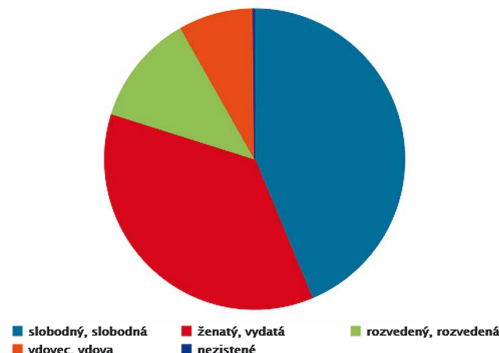
Počet a zloženie obyvateľstva mesta Poltár podľa pohlavia k 1. 1. 2021

Obyvatelia mesta Poltár podľa vekových skupín k 1. 1. 2021

Obyvatelia mesta Poltár podľa rodinného stavu k 1. 1. 2021

Strechu mestskej knižnice v Zelenom sme zrekonštruovali

Budova mestskej knižnice v Zelenom sa konečne dočkala novej strechy. Pôvodná bola v havarijnom stave a do budovy zatekalo. Zmluva o dielo bola uzavretá na sumu 36 549,78 €. Rekonštrukcia strechy bola ukončená 30. 12. 2021.

Do budovy bývalej mestskej knižnice v Zelenom dlhé roky zatekalo a predchádzajúce vedenie tento problém neriešilo, dokonca boli snahy budovu odpredať. Mesto Poltár koncom minulého roka vyčlenilo z vlastného rozpočtu sumu 40 000 € a uskutočnilo rekonštrukciu strechy ako prvý

krok k záchrane jednej z najstarších nehnuteľností v mestskej časti. V rámci rekonštrukcie bola odstránená stará strešná krytina, opravená pôvodná drevená konštrukcia krovu, nainštalovaná izolačná fólia a nové latovanie, položená nová strešná krytina a odkvapový systém.

Dúfame, že sa nám postupne budovu podarí úplne obnoviť z mimorozpočtových zdrojov a obyvatelia mestskej časti Zelené tak budú mať opäť po čase verejný priestor, kde sa budú môcť stretávať a organizovať rôzne spoločenské podujatia.

Ing. Ján Kančo, MsÚ Poltár

Požiadali sme o ďalšie mimorozpočtové zdroje

Na začiatku tohto roka sa mesto zapojilo do dvoch projektov. Prvý je zameraný na rekonštrukciu mestskej haly a druhý sa na rozvoj priemyselnej výroby v Poltári. Našou ambíciou je skvalitniť život obyvateľom mesta prostredníctvom mimorozpočtových zdrojov s dofinancovaním zo strany mesta.

Modernizácia športovej haly

Na základe vyhlásenej výzvy č. 2021/004 „Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry“ z Fondu na podporu športu mesto Poltár požiadalo o poskytnutie príspevku na realizáciu projektu s názvom „Modernizácia budovy telocvične súp. č. 727 na Ul. sklárskej v Poltári“. Účelom projektu je vytvoriť lepšie podmienky pre športovcov každého veku a profesionálnej kategórie v meste Poltár, a tým prispieť k utváraniu priaznivých a dlhodobých udržateľných podmienok pre športovú reprezentáciu Slovenskej republiky, ale aj pre rozvoj športu detí, mládeže, športových talen-

tov a širokej verejnosti vrátane zdravotne postihnutých občanov.

Hlavnou aktivitou projektu je modernizácia budovy telocvične a jej areálu. Mesto by chcelo získať financie na zateplenie obvodového plášťa budovy, výmenu okien a dverí a rovnako aj na zateplenie strechy (strešného plášťa). V interiéri haly by sa opravil povrch a vymenila podlaha hracej plochy. Projekt rieši aj okolie mestskej haly, a preto by sa v areáli využil priestor, kde by bola vybudovaná nová bežecká dráha a 2 nové multifunkčné ihriská. V neposlednom rade by sa opravilo aj oplatenie areálu. Navrhované práce svojím charakterom zlepšia aktuálny technický stav budovy, tepelno-technické vlastnosti obalových konštrukcií, zvýšia estetickú hodnotu budovy a jej areálu a najmä prispejú k zvýšeniu kvality služieb v oblasti športovej infraštruktúry pre obyvateľov mesta Poltár a okolitých obcí. Celkové oprávnené výdavky projektu sú 507 571,77 €, z čoho 60 % tvorí nenávratný finančný príspevok vo výške 304 543,06 € a mesto by sa na projekte podieľalo 40 percent-

ným spolufinancovaním vo výške 203 028,71 €.

Rozvoj priemyselnej výroby a služieb

Aktuálny stav priemyselnej výroby v okrese Poltár nie je uspokojivý. V minulosti boli tunajšími najväčšími zamestnávateľmi sklárne (5 podnikov) a tehelne (4 podniky), v súčasnosti však v okrese nie je situovaný žiadny veľký ekonomický subjekt. Ekonomické aktivity sú sústredené hlavne v malých a stredných podnikoch a v činnostiach živnostníkov, najmä v oblasti sklárstva, stavebníctva, kovovýroby a drevospracujúceho priemyslu.

Z tohto dôvodu sa mesto rozhodlo zapojiť do vyhlásenej Výzvy II na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu rozvoja priemyselnej výroby a služieb (ďalej len „výzva“) podľa § 2 písm. e) zákona o poskytovaní dotácií, ktorá bola vyhlásená Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky. Mesto Poltár sa pokúsi získať dotáciu na výstavbu priemyselného parku (PP) Poltár, resp.

v prvom kroku na zabezpečenie financií na vypracovanie aktuálnej projektovej dokumentácie, výkazu výmer a rozpočtu na PP Poltár. Na základe analýzy existujúcej štúdie a aktuálnych vlastníckych vzťahov sa dospelo k názoru, že aktuálne sú realizovateľné v rámci dotácie nasledovné aktivity:

- geodetické práce a kartografické činnosti (zistenie skutočného aktuálneho stavu – výskopis a polohopis, vytyčenie inžinierskych sietí)
- geologické práce (geologický prieskum s cca 10 vrtmi)
- projektovú dokumentáciu (1. PD na rekonštrukciu prístupovej komunikácie, 2. PD na rekonštrukciu prípojky vody, 3. PD na preložku elektrickej prípojky)

Týmto projektom a samotným vybudovaním priemyselného parku by sa prispelo k regionálnemu rozvoju priemyselnej výroby, a tým aj k zlepšeniu ekonomického života celého regiónu. V projekte by mesto mohlo získať dotáciu vo výške 227 946,14 € na celkové oprávnené výdavky.

Ing. Jana Hájičková, MsÚ Poltár

Revitalizácia vnútrobloku sídliska

V roku 2015 mesto Poltár pracovalo na vytvorení pracovnej štúdie revitalizácie verejných priestranstiev v našom meste. V súvislosti so štúdiou bolo zorganizované pracovné stretnutie s občanmi v kultúrnom dome. Na tomto stretnutí mali možnosť občania mesta predniesť svoje návrhy na zapracovanie. V prvej polovici roka 2017 bolo možné uchádzať sa o nenávratný finančný príspevok na základe výzvy poskytovateľa - Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Bol určený na podobné revitalizácie vnútroblokov. Časť zámeru mesta Poltár vyhovovala pracovnej štúdii, a preto túto časť

dalo mesto rozpracovať v projektovej dokumentácii a zúčastnilo sa danej výzvy.

Projektová dokumentácia rieši krajinnno-urbanistický koncept časti obytného územia sklárskeho sídliska v meste Poltár. Ciele projektovej dokumentácie sa zameriavajú na zvýšenie účelnosti a atraktivity územia so zreteľom na entity súvisiace s trvalo udržateľným rozvojom, ako je zdravie obyvateľstva, zlepšovanie mikroklimy a eliminácia ohrozenia biodiverzity. Revitalizácia vnútrobloku má výrazne ekologický charakter a jej cieľom je zlepšenie environmentálnych aspektov v centre

mesta prostredníctvom vybudovania prvkov zelenej infraštruktúry, zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku. Jedná sa o adaptáciu urbanizovaného prostredia na zmenu klímy, zatraktívnenie územia so zreteľom na zlepšenie mikroklimy a podporu biodiverzity. Projekt rieši prebudovanie trávnatých plôch a spevnených plôch, výsadby kvetín, kríkov a stromov, jedlého lesa, vybudovanie útočísk pre hmyz a iné drobné živočíchy v podobe hmyzích refúgií a suchého múrika, vytvorenie dažďových záhrad so zachytávaním dažďovej vody. V projekte sú zahrnuté aj prvky na voľnočasové aktivity, ako napr.

street workout, fitness, detské ihrisko. Rovnako sa tu nachádzajú aj prvky mestského mobiliáru - pobytové plochy so sedením, pódia, pergoly, parkové lavičky, odpadkové koše. Výstupom projektu je 12655,03 m² revitalizovanej plochy vnútrobloku.

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu predstavujú sumu 557 640,77 EUR. Poskytovateľ poskytne 529 758,73 EUR, čo predstavuje 95 % z celkových oprávnených výdavkov, prijímateľ (mesto Poltár) spolufinancuje vo výške 5 %, čo predstavuje sumu 27 882,04 EUR z celkových oprávnených výdavkov.

Ing. Jana Hájičková, MsÚ Poltár

Údolie ruží môže pribudnúť aj vďaka vám

Mesto Poltár sa úspešne zapojilo do 10. edície grantového programu Tesca - "Vy rozhodujete, my pomáhame", kde sme boli hodnotiacou komisiou zaradení medzi tri najlepšie v regióne.

Cieľom výsadby je upraviť zelenú plochu na sídlisku. Tá nadobudne reprezentačný charakter. Chceme, aby mesto bolo rozkvitlo, aby bolo príjemným miestom na prechádzky obyvateľov a tešilo návštevníkov tradičných podujatí, ktoré sa v meste konajú. Viac rozkvitnutých kvetov bude tiež veľkým prínosom pre užitočný hmyz, motýle a ohrozené včely.

Každý zákazník, ktorý od 17. januára do 13. februára 2022 nakúpi v obchode spoločnosti Tesco, dostane po zaplatení jeden hlasovací žetón. Žetón vkladá do hlasovacieho boxu A, B alebo C projektu, ktorý chce podporiť. Projekty, ktoré získajú najväčší počet hlasov od zákazníkov, získajú v jednotlivých regiónoch podporu na realizáciu projektu. Podporte projekt Údolie ruží v Tesco. Za každý váš hlas ďakujeme.

Ing. Jana Hájičková, MsÚ Poltár

Mesto Poltár

V Poltári môže vyrásť údolie ruží

Stačí, ak zahlasujete v obchodných reťazcoch TESCO za projekt mesta "Údolie ruží", ktoré skrášlí verejné priestranstvo na sídlisku.

Termín na hlasovanie:
od 17.01.2022 do 13.02.2022

Za podporu ďakujeme.

www.poltar.sk

Údolie ruží - úprava zelenej plochy pred poliklinikou

Rozšírenie mestského cintorína

V mestskom cintoríne v Poltári postupom času ubúda priestor pre nové hrobové miesta. Z tohto dôvodu sa mesto Poltár rozhodlo pristúpiť k rozšíreniu jeho kapacity.

V momentálnej situácii, keď väčšina okolitých pozemkov, priľahlých k súčasnému cintorínu, je pre mesto nedostupná, žiaľ nemáme veľa možností. Rozšírenie sa nakoniec podarilo zrealizovať z južnej strany po celej dĺžke cintorína. Koncom minulého roka

sa uskutočnili stavebné práce, v rámci ktorých bolo demontované staré oploenie v dĺžke približne 160 m, bola odstránená náletová

vegetácia a vybudovaný nový plot z betónových dielcov. V rozšírenej časti je navrhovaný chodník, ktorý bude napojený na spevnenú plo-

chu za domom smútku. V mieste, kde je väčší výškový rozdiel terénu pôvodnej a novej časti cintorína, bude umiestnené nové kolumbárium, ktorého súčasťou bude oporný múr. Popri kolumbáriu bude chodník rozšírený, pričom z druhej strany chodníka budú umiestnené hrobové miesta. Dokončením projektu rozšírenia cintorína vznikne 96 nových hrobových miest a v kolumbáriu 116 nových urnových miest.

Ing. Matej Kudlák,
MsÚ Poltár

Na výstavbu hasičskej stanice bude vyhlásené verejné obstarávanie

Od prvého zámeru postaviť v Poltári hasičskú stanicu s okresnou pôsobnosťou uplynie desať rokov. O zlepšenie podmienok príslušníkov hasičskej jednotky sa snaží aj vedenie mesta, pretože v avizovanej novostavbe by našli zázemie ľudia, ktorí zachraňujú životy i majetok ľudí.

Príslušníci hasičskej jednotky v súčasnosti sídlia v prenajatých priestoroch Spojenej školy v Poltári napriek tomu, že mesto ešte v roku 2012 odpredalo na tento účel mestský pozemok. V tejto

súvislosti primátorka mesta požiadala o stanovisko Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Podľa informácií prezidenta Hasičského a záchranného zboru plk. Ing. Pavla Mikulášeka: „Novostavba hasičskej stanice bude osadená na rovinatom, čiastočne oplotenom pozemku s dobrou dostupnosťou na cestnú infraštruktúru mesta ako aj k inžinierskym sieťam. Navrhovaný objekt hasičskej stanice je dvojpodlažný, objekt s garážou a skladištom je jednopodlažný s plochou strechou. Navrhovaná stavba je dimenzovaná pre maximálne 21 príslušníkov rozdelených v troch

zmenách a 1 veliteľa hasičskej stanice. Predpokladané rozpočtové náklady stavby sú na úrovni 1,2 mil. eur a projektovaná lehota výstavby sa odhaduje na zhruba 2 roky. Na výstavbu hasičskej stanice Poltár bolo Ministerstvu vnútra SR schválené finančné krytie z plánu obnovy a odolnosti SR. Dokumenty nevyhnutné na zahájenie procesu verejného obstarávania na výber zhotoviteľa stavby boli pripravené v druhom polroku 2021. Samotný postup verejného obstarávania plánuje Ministerstvo vnútra SR vyhlásiť v priebehu prvého štvrťroku 2022.“

O ďalší postup v oblasti výstav-

by hasičskej stanice sa budeme aj naďalej intenzívne zaujímať a následne informovať verejnosť. Novostavbu považujeme za kľúčovú, pretože hasičská jednotka zasahuje v rámci celého poltárskeho okresu, preto zámer jej výstavby vedenie mesta podporuje.

-red-

Pod'akovanie za ľadovú plochu

Keď v Poltári prítužne, je to ten dôležitejší signál pre výstavbu ľadovej plochy, ktorú každoročne v areáli Sklotatranu pripravujú a starajú sa o ňu Kojnokovci.

Vzniká tak priestor pre amatérsky hokej, korčuľovanie či tradičný karneval na ľade. Naši najmenší sa

na ľadovej ploche učia korčuľovať, starší si vyskúšajú obratnosť, tímového ducha či presnú mušku pri strieľaní gólov. Všetkým dobrovoľníkom, ktorí pomáhajú svojmu mestu, ešte raz srdečne ďakujem.

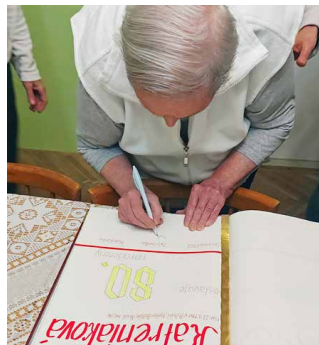
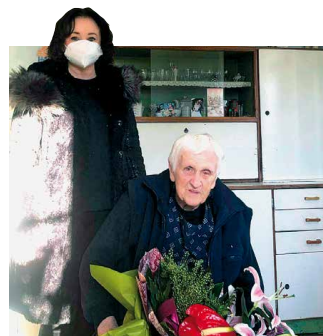
Martina Brisudová,
primátorka

Blahoželáme jubilantom

Nezabúdame na seniorov, ľudí, ktorí sú znamením múdrosti, nezlomného ducha a pozitívnej energie. Mnohí z nich ticho píšú históriu mesta a tešia sa z maličkostí.

Takí sú skôr narodení Poltárcania, naši milí jubilanti, ktorým sme blahoželali k ich okrúhlym

jubileám. Všetkým želáme pevné zdravie, veľa pozitívnej energie a radosti v kruhu rodiny. Ak nám to bude aktuálna situácia dovoľovať, oslávencom, ktorí sa dožívajú okrúhleho životného jubilea, príde osobne zablažovať primátorka, poslanci a členovia Zboru pre občianske záležitosti pri MsZ v Poltári.

Mgr. Stanislava Čepková,
MsÚ Poltár

Zariadenie sociálnych služieb slúži seniorom

V roku 2006 bolo slávnostné zahájenie prevádzky Zariadenia sociálnych služieb v Poltári slúžiaceho seniorom. Do dnešného dňa bolo do zariadenia prijatých 186 klientov z nášho mesta a okolitých obcí a miest. Služby zariadenia využívajú väčšinou klienti v dôchodkovom veku, ktorí sú odkázaní na pomoc a dohľad. Kapacita zariadenia je 44 miest. O klientov sa stará 24-členný personál.

Seniorský vek otvára novú etapu života, ktorej súčasťou sú neraz najrôznejšie zdravotné problémy a ochorenia. Napriek tomu vznikajú v tomto zariadení nové priateľské vzťahy. Dôležité je nebyť osamelý, zaujímať sa o dianie doma a vo svete.

Pracovníci zariadenia nám okrem kvalitnej opatrovateľskej starostlivosti zabezpečujú i záujmovú a kultúrnu činnosť. V rámci realizácie sociálnej práce sa aktivizujú i klienti, ktorí majú zhoršené pohybové schopnosti. Veľká spoločenská miestnosť nám slúži na využívanie techník rôznych terapií, ako napr. arteterapia, biblioterapia, muzikoterapia, ergoterapia a ďalších. Vďaka týmto činnostiam sa personál snaží u nás udržať a rozvíjať osobné vedomosti, zručnosti a schopnosti a aj učiť sa nové veci, nové postupy.

Medzi naše obľúbené aktivity patrí ľahké aktívne skupinové cvičenie a rôzne športové aktivity. V poslednom období sme si cvičenia obohatili o prvky využívajúce očné a prstovú jogu, ktoré po našťudovaní precvičujú samotní obyvatelia zariadenia. Zúčastňujeme sa rôznych besied, tréningov, súťaží, víťazi sú odmenení drobným darčekom.

Pekné počasie často využívame na prechádzky v okolí zariadenia, na spoznávanie mesta, v letných mesiacoch nechýba posedenie na námestí a vychutnávanie si zmrzlín. Občas zjídeme spolu do cukrárne, na nákupy, navštívime kostoly v meste.

Viaceri spoluobyvatelia sa veľmi tešia na kultúrno-spoločenské podujatia, ktoré organizuje mesto Poltár, ako napr. dni mesta, Gombovecfeš, súťaž vo varení a jedení halušiek a ďalšie, na návštevy športových podujatí organizovaných v meste Poltár.

Doobedňajšie hodiny v utorok a vo štvrtok sú zasvätené naplňaniu našich duchovných potrieb. Slovo Božie nám priamo v zariadení zvestujú zástupcovia cirkvi mesta Poltár. Uctievané si veľkonočné a vianočné sviatky, pôstne a adventné dni. Spolu s personálom sa snažíme pripraviť a prežiť vianočné sviatky v pohode a v atmosfére pripomínajúcej domov. Nechýba výzdoba, slávnostný obed a vlastnoručná príprava rôzneho vianočného pečiva.

K dispozícii máme aj malú knižnicu s literárnymi dielami našich a zahraničných spisovateľov. Knižnicu spravuje knižničná rada.

Pamätné dni a významné udalosti si pripomíname aj za prítomnosti zástupcov mesta Poltár, detí materských škôl a žiakov základných škôl, i ženských speváckych zoskupení.

Peknou zaužívanou aktivitou je spoločná oslava menín a životných jubileí obyvateľov zariadenia v spoločenskej miestnosti.

Prijímatelia sociálnych služieb majú zvolených svojich zástupcov, ktorí sa podieľajú na určovaní životných podmienok v zariadení, prezentujú záujmy a požiadavky obyvateľov.

Dni nám ubiehajú ako „voda v potoku“, žije sa nám tu dobre. Hoci posledné mesiace sme mali obmedzenú našu aktívnu prácu kvôli pandemickej situácii, ktorú spôsobil vírus Covid-19. Aj napriek tomu sme sa snažili pracovať v malých skupinkách 3 - 5 klientov. Venovali sme sa rôznym činnostiam – maľovanie, precvičovanie slovnej zásoby, pletenie z papiera. Posedeli sme si na terase, keď bolo príjemné počasie, mali sme prednášky o zdravotnej a opatrovateľskej starostlivosti, pokračovala aj individuálna práca s klientom. Nezabudli sme ani na biblické hodiny, ktoré sme si zabezpečovali my - samotní klienti.

Mojím článkom som sa rozhodla priblížiť život seniorov v našom zariadení. Dúfam, že sa zmenia podmienky v sociálnej oblasti tak, že deti svojich rodičov budú opatrovať doma vo svojej domovine a nebudú musieť odchádzať za rovnakou prácou do cudziny. Verím, že prepotrebná sociálna služba seniorom bude aj naďalej zabezpečovaná tak, aby bola zachovaná dôstojnosť a úcta k ľuďom, ktorí si to po svojom aktívnom osobnom a pracovnom živote zaslúžia.

Helena Hodálová, prijímateľka sociálnej služby v Zariadení sociálnych služieb v Poltári

Najväčší dopyt je po detskom oblečení

Sociálny šatník v meste Poltár naďalej funguje v budove mestskej tržnice na Ul. sklárskej. Verejnosť je otvorený v pondelok a v piatok v čase od 8.00 do 15.00 hod.

Účelom sociálneho šatníka je doplnkovou formou pomôcť občanom mesta Poltár, ktorí sa nachádzajú v nepriaznivej sociálnej situácii, k zlepšeniu životnej úrovne. Služi pre občanov bez domova, mamičky na materskej dovolenke, seniorov, ľudí s nízkym príjmom. Bezplatne si môžu odniesť oblečenie, obuv, bielu alebo čiernu techniku do domácnosti, hračky pre deti. Najväčší dopyt je po detskom oblečení a obuvi pre deti od 4 - 10 rokov.

Každú stredu v čase od 11.00 do 15.00 hod. prijímame veci od občanov, ktorí sú ochotní podarovať funkčné a nepoškodené šatstvo, obuv pre dospelých a deti, posteľné oblečky či bielu a čiernu techniku do domácnosti. Prosíme darcov, aby prinášali do sociálneho šatníka iba čisté, nepoškodené šatstvo, najviac päť rokov staré.

Miriám Kuviková, MsÚ Poltár

Zaočkovanosť v meste a okrese Poltár

Mesto Poltár spolu s Rimavskou Sobotou patria medzi okresy s najnižšou mierou zaočkovanosti.

Prvou dávkou vakcíny v okrese Poltár je zaočkovaných 8 475 obyvateľov, čo predstavuje 40,17 % a druhou dávkou vakcíny 7 049 obyvateľov (33,41 %). Postupne vzrastá záujem aj o 3. dávku očkovania. Ku dňu 1. 2. 2022 evidujeme celkový počet zaočkovaných treťou dávkou 3 958 osôb (18,76 %). V okrese Poltár aktuálne evidujeme

7 991 (37,87 %) plne zaočkovaných obyvateľov.

Mesto Poltár aktívne spolupracuje s mobilným očkovacím centrom, ktorému poskytuje pomoc pri zabezpečovaní očkovania obyvateľov. Mestská športová hala je na tento účel zo strany mestskej samosprávy poskytovaná bezplatne. Mobilná očkovacia jednotka zároveň zaočkuje imobilných obyvateľov priamo v ich domovoch. Očkovanie sa uskutočňuje bez registrácie.

Bc. Simona Šnúriková, MsÚ Poltár

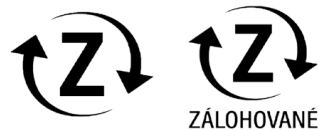
Novinky v zálohovaní

Od januára 2022 zálohujeme plastové PET fľaše a plechovky od nápojov. Slovenská republika si v tomto roku dala záväzok, že vyberieme 60 % hmotnosti zo súčasného množstva nápojových obalov a toto množstvo plánuje zvýšiť do roku 2025 na 90 %. Cieľom zálohovania je vyberať viac recyklovateľných materiálov na opätovné použitie v nových obaloch, čím dôjde k zníženiu množstva voľne

pohodeného odpadu a zároveň k úspore prírodných zdrojov.

Zdroj: MŽP SR

Ako vyzerá zálohovaný obal?

Pri nákupe produktov si treba všimnúť grafický symbol (Z) umiestnený v blízkosti čiarového kódu a text ZÁLOHOVANÉ. Zálohujú sa jednorazové plastové fľaše a plechovky nápojov ako sú minerálne vody, sladené nápoje, ovocné šťavy, ľadové čaje, energetické nápoje, pivo, víno či miešané alkoholické nápoje. Nezálohujú sa obaly z: mlieka, nápojov s obsahom mlieka, sirupov a alkoholických nápojov s obsahom alkoholu viac ako 15 percent.

Kde a ako je možné vrátiť zálohovaný obal?

PET fľaše a plechovky od nápojov sú zálohované v jednotnej výške **15 eurocentov** za kus. Odovzdať ich môžete na ktoromkoľvek označenom odbornom mieste, bez ohľadu na to, kde ste zálohovaný nápoj kúpili. Obaly je potrebné vrátiť nepokrčené a spolu s vrchnákom. Každá obchodná prevádzka s predajnou plochou nad 300 m² je povinná zriadiť odborné miesto, menšie predajne sa môžu do systému zálohovania zapojiť dobrovoľne. Veľké obchody odoberajú zálohované obaly obvyčajne cez zálohomaty a v menšej predajni to môže byť aj pomocou ručného skenera, napr. pri pokladni. Zálohomat alebo predavačka vám vydá potvrdenku s výškou zálohy za obaly, ktoré ste vrátili, tú si následne uplatníte na pokladni tej istej predajne.

Aký je zmysel zálohovania?

Zavedením systému zálohovania PET fliaš a kovových plechoviek od nápojov sme sa od 1. januára 2022 zaradili medzi krajiny ako Nemecko, Fínsko, Švédsko, Dánsko, Nórsko, Estónsko, Litva, Holandsko a ďalšie, kde tento systém funguje už niekoľko rokov. Na Slovensku sa ročne predá okolo miliardy plastových fliaš, z ktorých mnohé končia pohodené v uliciach miest a okolitej prírode. Zálohovanie prispeje k zníženiu množstva voľne pohodeného odpadu, zníženiu tvorby nelegálnych skládok a zvýšeniu miery recyklácie. Keďže až do júna sa ešte stále môžeme stretnúť aj so starými nezalohovanými obalmi, tieto je potrebné vytriediť do žltej zbernej nádoby.

Ing. Matej Kudlák,
MsÚ Poltár

Skládkovanie odpadov a jeho vplyv na človeka a životné prostredie

Skládkovanie odpadu predstavuje veľkú záťaž pre zdravie ľudí a prírodu. Pri skládkovaní odpadov dochádza k zmiešavaniu veľkého množstva najrozličnejších látok a materiálov rôznej povahy – organické, anorganické, reaktívne, inertné, horľavé, rozpustné, nerozpustné, atď.

Tieto látky medzi sebou vytvárajú zložité reakcie, čím sa spúšťa nekontrolovaný fyzikálno-chemický proces. To spôsobuje množstvo rôznych problémov, ako je vznik skládkových plynov, riziko znečistenia podzemných a povrchových vôd, záber pôdy a devastácia krajiny, zápach, nenávratná strata surovín a ďalšie.

Odborné štúdie zdokumentovali zvýšený výskyt zdravotných problémov a chorôb u ľudí žijúcich v blízkosti skládok odpadov. Tieto problémy sa dávajú do súvisu práve so skládkovým plynom. Vznikajúci metán a oxid uhličitý sú skleníkové plyny, ktoré významne prispievajú aj ku globálnemu otepľovaniu. Napriek izolačným bariéram skládkového telesa hrozia kvôli opotrebovaniu materiálu časom priesaky a môže tak dôjsť k znečisteniu podzemných i povrchových vôd. V neposlednom rade skládky zaberajú pôdu a devastujú územie, na ktorom sa nachádzajú.

Približne dve tretiny všetkého komunálneho odpadu na Slovensku končí na skládkach odpadov.

Patrí sem	Odpodová nádoba:	Nepatrí sem
noviny, časopisy, reklamné letáky, prospekty, brožúry, katalógy, knihy, adresáre, zošity, telefónne zoznamy, kancelársky papier, papierové sáčky a tašky, krabice z hladkej alebo vlnitej lepenky – rozrezané, poskladané, stlačené alebo zošľapnuté	Papier	mokrý papier, masťový papier, pergamenový papier, asfaltový papier a lepenka, hygienický závodný papier, použité plienky a hygienické potreby, papier znečistený zvyškami potravín a iné nečistoty
PET fľaše z nápojov v stlačnom stave a uzavreté vrchnákom, sáčky, čisté fólie, igelitové sáčky a tašky, plastové obaly od potravín, kozmetiky, aviváže, pracích a čistiacich prostriedkov, plastové nádoby a pod.	Plasty	obaly znečistené nebezpečnými látkami (napr. so zvyškami z farieb, olejov, chemikálií) obaly od masťových potravín, guma, plexisklo, podlahoviny, plastové obrusy z textiliou, fólie so zvyškami stavebných látok, polystyrén, hadice, plastový nábytok
Tu sa separujú aj kovové obaly: vyčistené konzervy od kompotov a iných potravín, plechovky od piva a energetických nápojov, viečka, kovové uzávery, čistý olobo, malé kovové predmety. Plechovky je potrebné zošľapnúť.		kovové obaly znečistené potravinami, zvyškami farieb, nebezpečných alebo masťových látok, veľké a ťažké kovové predmety, spreje
Tu sa separujú aj tetrapakové obaly od džusov, mlieka, smotan, vína, paradajkového pretlaku, pochutín. Tieto obaly majú byť opláchnuté a rozrezané po dĺžke.		obaly znečistené zvyškami potravín, iné druhy obalov a výrobkov
sklenené poháre od zaváranín, nevratné sklenené fľaše od nealko nápojov, piva a vína, okenné a tabuľové sklo, sklenené nádoby od šampónov, kozmetiky a potravín bez plastových alebo kovových uzáverov, sklenené poháre na pitie, sklenené vázy. Vratné fľaše je potrebné vrátiť do predajne.	Sklo	zrkadlá, žiarovky, žiarivky, drôtene sklo, porcelán, keramika, autosklá, kovové a plastové uzávery od fliaš a iné nečistoty

Napriek rastu produkcie komunálneho odpadu za posledných desať rokov stále patríme s 310 kg odpadu na hlavu k najlepším v EÚ. Výrazne však zaostávame v kvalite jeho spracovania. Miera recyklácie je podpriemerná a až takmer 70 % odpadov končí na skládkach. Značnú časť vytvoreného odpadu sa pritom nepodarí ani vyberať

a dá sa predpokladať, že jeho veľká časť tvorí čierne skládky. Je preto v záujme nás všetkých, aby sme sa spoločnými silami snažili postupne znížiť produkciu odpadu cieľavedomým predchádzaním jeho vzniku a taktiež, aby sme odpad, ktorý vznikne, v čo najväčšej miere vytriedili a recyklovali.

Ing. Matej Kudlák, MsÚ Poltár

Zverejnili sme ročný prehľad kultúrnych podujatí

Rôznorodý program pre obyvateľov mesta Poltár prináša plán kultúrnych podujatí pre rok 2022. Ročný prehľad nájdete na oficiálnej mestskej stránke www.poltar.sk.

Medzi podujatiami nechýbajú hudobné, divadelné či iné kultúrne – spoločenské akcie. Zaradili sme medzi ne aj Dni mesta Poltár

2022, ktoré sa v posledných rokoch tešia najväčšej obľube. Veríme, že k uvedeným podujatiam bude aktuálny rok priaznivo naklonený a kultúrno-spoločenské akcie sa budú tešiť podpore verejnosti a poslancského zboru. Radi sa s vami stretneme pri dobrej hudbe, hovorenom slove či tanečných vystúpeniach.

-red-

Vyhodnotenie súťaže „Čaro abstraktných Vianoc v Poltári“

Mesto Poltár každoročne organizuje na počesť Jána Kostura výtvarnú súťaž, ktorej sa zúčastňujú deti materských a základných škôl.

Súťaž umožňuje deťom rozvíjať ich výtvarný talent prezentáciou ich vlastnej tvorby a zároveň podporuje mladé talenty, predovšetkým ich tvorivosť a estetické cítenie. Tento rok sa do súťaže zapojilo viac ako šesťdesiat detí, ktoré prezentovali svoj výtvarný talent na tému „Čaro abstraktných Vianoc v Poltári“. Prácu hodnotila

komisia pozostávajúca z učiteliek škôl. Víťazi súťaže boli odmenení maliarskymi potrebami, s ktorými budú môcť vytvoriť ďalšie umelecké obrazy. Primátorka mesta Poltár Martina Brisudová odmenila aj ostatné deti, ktoré sa zúčastnili výtvarnej súťaže.

Výtvarná vernisáž bude prezentovaná hneď po uvoľnení opatrení v Sieni Jána Kostura, ktorá sa nachádza v Kultúrnom dome v Poltári a dostala pomenovanie po tejto významnej osobnosti.

Mgr. Stanislava Čepková,
MsÚ Poltár

Mesto Poltár si pripomenulo 77. výročie oslobodenia

Tradičné oslavy 77. výročia oslobodenia Poltára sa už druhý rok pre pandémiu ochorenia COVID-19 uskutočnili len v komornom duchu.

K Pamätníku padlých v prvej a druhej svetovej vojne na Námestí osloboditeľov v meste Poltár položili vence primátorka mesta Martina Brisudová spolu so zástupcami Slovenského zväzu protifašistic-

kých bojovníkov (SZPB), ďalších organizácií a občanov mesta.

„Dnes sme sa tu, na Námestí osloboditeľov v meste Poltár, zišli, aby sme si pietnou spomienkou pripomenuli oslobodenie mesta Poltár – významnú udalosť, ktorá obrátila dni neistoty, bolesti a strachu na dni víťazstva, slobody a ľudskej spolupatričnosti. Aby sme pri pomníku s vyrytými menami odvážnych mužov pripomenuli

tých, ktorí priniesli slobodu nášmu mestu a prejavili im úctu a vďaku. Odvážne činy týchto mužov ako i vojnové udalosti nemožno z ľudských dejín vymazať. Práve naopak, treba ich pripomínať mladšej generácii,“ povedala primátorka mesta Martina Brisudová.

S udalosťami prebiehajúcich oslobodzovacích bojov v okolí Poltára prítomných oboznámil predseda Mestského výboru SZPB v Poltári pán Ján Iždinský. Zo susedného mesta Lučenec pozdravil účastníkov osláv predseda Oblastného výboru SZPB v Lučenci pán Jozef Cerovský. Z priamych účastníkov vojny v našom meste žije už iba Helena Gablasová, Ladislav Kamenský, Elena Hanesová a Július Mužik. V organizáciách SZPB ich nahrádzajú ich deti a vnúčatá. Ďakujeme všetkým, ktorí si prišli pripomenúť významný medzník v histórii nášho mesta.

Lubka Šalková,
MsÚ Poltár

Vyznanie

Rieka – „Ipeľský potok“ (časť prvá)

*Oj, ty Ipeľ,
čistá pramenistá voda,
vyvierajúca z Bykova,
len raz napiť sa z teba
a duša moja uzdraví sa.*

*Tvoje brehy slnko bozkáva,
jeden k druhému sa viniete,
vrúcne hľadia na vás doliny,
obdivujú tichý šepot potoka,
by si im slúžil na veky.*

*Šum z Ipeľ je spätý s dychom doliny,
bez neho by nebolo v kraji života,
a tak spolu v tichu šepkajú si,
sme najdlhším potokom Novohradu.*

*Oprie sa o svoj breh z jednej strany,
zažblnká naproti svojmu bratovi,
preskakuje skalku na skalku,
a my z lásky k nemu,
putujeme dlhú púť.*

E. Hodálová – Jarabová
Zariadenie soc. služieb v Poltári

Karneval na ľade

Dňa 22. januára sa uskutočnil 3. ročník podujatia „Karneval na ľade“.

Ľadová plocha v areáli TJ Sklotatran Poltár takmer na štyri hodiny ožila rozprávkovými maskami na korčuľoch. Nechýbala medzi nimi princezná Elza, včielka, svalnatý Hulk, baba jaga, tučniak, požiarik, ježibaba, spiderman, šašo a veľa ďalších.

Deťom sa počas korčuľovania venovali pani učiteľky z materských škôlok, ktoré pre nich

pripravili rôzne súťaže a aktivity. Porota mala za úlohu vybrať desať najzaujímavejších a najkreatívnejších masiek, ktoré si odniesli zaujímavé ceny. Na ľadovej ploche sa deťom prihovorela primátorka mesta Poltár Martina Brisudová, ktorá každú súťažiacu masku oceňovala malou pozornosťou. O zábavu a veselý smiech sa postarala aj deťmi obľúbená Šaška Baška. Pre všetkých bol na zahriatie pripravený teplý čaj, nealko punč a sladkosti.

-red-

Fašiangový čas

Fašiangy, Turíce, Veľká noc ide, kto nemá kožuška, zima mu bude. Ja nemám, ja nemám, len sa tak trasím, dajte mi slaninky nech sa vypasím...

Fašiangy sú jedným z mála zvykov, ktoré sa vo väčšine sídiel zachovali až do súčasnosti. Len málo z nás však tuší, s akými tradíciami, zvykmi a jedlami sa fašiangy ako sviatok jedla spájajú. Je to obdobie od Troch kráľov až do polnoci pred Popolcovou stredou. Potom nasleduje 40-dňový pôst až do Veľkého piatku.

Začiatok fašiangov samozrejme ako každý rok pripadá na sviatok Troch kráľov, čo je 6. január. Pokiaľ ide o termín fašiangov ako taký, fašiangová nedeľa sa oslavuje 27. februára 2022, fašiangový pondelok pripadá na 28. februára 2022 a fašiangový utorok vychádza na 1. marca. O deň neskôr nasleduje Popolcová streda.

Slovo fašiangy má pôvod v nemčine. Pochádza zo slova Faschang. Toto slovo pravdepodobne pochádza zo staronemeckého výrazu vast-schane, čo by sa dalo preložiť ako „nápoj pred pôstom“. Dávnejší názov tohto obdobia je masopust, ktorý sa doteraz používa na Morave a v Českej republike. Pravdepodobne ide o doslovný preklad románskeho výrazu, čo dokazuje napríklad taliansky názov Carnevale, ktorý vznikol zo slov Carne čiže mäso a Levare čiže odložiť. Do slovenčiny sa potom tento výraz dostal ako prevzaté slovo karneval.

Fašiangy na základe dostupných informácií symbolizovala bujará zábava, fašiangové sprievody, uvoľnené spoločenské konvencie, bláznivé masky, vôňa zabíjačko-

vých špecialít a smažených šišiek, syté jedlá či sladké pokušenia. Korene fašiangových zvykov siahajú do dávnej minulosti slovanských pohanských rituálov. Fašiangy boli odjakživa symbolom radosti, veselosti a hojnosti. Fašiangové zábavy trvali od nedele do utorka, niekde až do stredy. Svojským spôsobom dočasne rušili zavedené poriadky a normy. Oslavovali sa hravosťou. Neboli žiadne predpisy, žiadne tresty, spytovanie svedomia, žiadne pôsty. Z komôr vtedy zmizlo veľa mäsa, veľa pitia. Ľudia si jednoducho túžili užít. V tomto období sa odohrávalo veľa akcií a každú nedeľu sa konali tanečné zábavy alebo bály. Na fašiangový pondelok sa konal „mužský bál“, kam smeli len ženatí a vydaté. Ženy v rozpore s vtedajším tradičným životným štýlom usporadúvali počas fašiangov roztopašné ženské zábavy s množstvom alkoholu, tancami a sánkovačkami. Najmä dedinské tancovačky sa tešili veľkej obľube, a preto niet divu, že všetci sa náramne radovali, keď fašiangy trvali čo najdlhšie. Naopak, krátke fašiangové obdobie bolo postrachom,

o čom hovorí i pranostika: „Krátke fašiangy – tuhá zima.“ Mimoriadne natešené boli mladé vydajactivé devy, pretože časté veselice poskytovali veľa možností nájsť si a uloviť si toho „pravého“. Hovorievalo sa, že ak sú fašiangy dlhé, vydajú sa aj škaredé dievky. Mládenčí - fašiangovníci pooblečení do masiek sa v poslednú fašiangovú nedeľu vydávali na obchádzku z domu do domu. K najstarším maskám patrili muži preoblečení za ženy, prespanky alebo cigánky. Za odmenu dostávali slaninu, klobásu, vajčka, koláče a samozrejme aj vypiť, predovšetkým pálenky. K typickému pečivu „na ponúkanie“ patrili smažené šišky, pampúšky a fánky. Každá obec mala svoje tradičné vinšovačky a masky na dvore domu nikdy nezabudli domácich vyzvať. Vyvrcholenie fašiangových sviatkov bolo vo fašiangový utorok, posledná muzika bola spojená s pochovaním basy. Pri tomto symbolickom pohrebe miestni občania v prestrojení za farára, organistu a kostolníka uskutočnili obrad, pri ktorom bolo veľa plaču, smiechu a zábavy všetkých prítomných.

V mestách vychádzali z tradícií mestských stredovekých a renesančných slávností, ktoré mali svoje korene v starorímskych slávnostiach karnevalov. V čase fašiangov sa tu okrem tanečných zábav a plesov konali rôzne sprievody remeselníckych cechov, súťažné hry alebo prijímanie učňov za tovaríšov, teda vlastne zábavy, ktorých hlavnými organizátormi boli tovariši. Tieto zábavy sa konali väčšinou v dome majstra, pretože sa tu vítali noví tovariši, ktorým takto bežne poskytovali krátkodobé ubytovanie. V tomto období sa zvykli stavať z učňov tovariši. Museli však uspieť v rôznych skúškach. Keďže sa zábavy konali u majstrov, žiadna z ich dcér nesmela zostať na ocot. Jednotlivé cechy konali sprievody a snažili sa o čo najväčšiu atraktivnosť. Napríklad mlynári behali na chodúloch, debnári zas krútili nad hlavami obručami.

Po veselom fašiangovom období nastáva čas pôstu. Na Popolcovú stredu na dedinách mládenčí obradne „pochovávali“ basu, symbol dedinských tancovačiek. Symbolického, humorného pohrebu sa spravidla zúčastnila celá dedinská pospolitosť. Akt pochovania basy symbolizoval, že hudobné nástroje zmlknu, zábava sa končí, nastáva obdobie pôstu a ľudia sa majú ponoriť viac do seba. Popolcovou stredou začína štyridsaťdňový pôst spolu so šiestimi nedeľami, ktoré sa doň nezapočítavajú. V období po Popolcovej strede sa už neorganizujú žiadne zábavy a podľa kresťanských tradícií sa má vtedy človek fyzicky aj duševne pripraviť na Veľkú noc spájajúcu sa so vzkriesením Krista.

Marta Kupčková,
MsÚ Poltár

Sieň Jána Kostura

PhDr. Ján Kostur patrí nepochybne medzi významné osobnosti mesta Poltár. Od roku 1957 pôsobil ako učiteľ miestnej školy.

V r. 1960 - 1970 vyučoval slovenský jazyk a výtvarnú výchovu na jedenástoročnej strednej škole v Poltári, neskôr pôsobil na Strednej pedagogickej škole v Lučenci. Okrem učiteľského remesla mu prirástlo k srdcu aj výtvarné umenie, ktoré vyučoval na Základnej umeleckej škole v Poltári. Vo svojej tvorbe sa venoval predovšetkým krajinomalbe, rád zobrazoval krásy prírody rodného Spiša a tiež okolie nášho mesta.

Počas svojho života absolvoval viacero kolektívnych výstav – Ružomberok, Dolný Kubín, Rimavská Sobota, Lučenec. Individuálne

výstavy mal vo Zvolene, v Poltári a Lučenci. Dvakrát sa zúčastnil medzinárodného Trienále akvarelu v Novohradskej galérii v Lučenci.

Mesto Poltár každoročne organizuje výtvarnú súťaž, ktorá nesie meno tohto výtvarníka, „Kosturov výtvarný Poltár.“

Dňa 28. novembra 2021 uplynulo 20 rokov od úmrtia tejto významnej osobnosti. Pri tejto príležitosti a ako prejav úcty a verejného uznania mesto Poltár pomenovalo spoločenskú miestnosť Kultúrneho domu v Poltári ako SIEŇ JÁNA KOSTURA. Repliky jeho diel sú prezentované v spoločenskej sieni kultúrneho domu na prvom poschodí a budú prezentované spoločne hneď po uvoľnení opatrení.

Mgr. Stanislava Čepková,
MsÚ Poltár

Pohl'adom matriky

V januári už tradične prinášame informácie k demografickému vývoju v našom meste. Žije v ňom viac žien ako mužov a narodilo sa tiež viac dievčat ako chlapcov. Najstaršia obyvateľka Poltára oslávila v minulom roku sto rokov.

S príchodom nového roka sme netrežlivo čakali aj na narodenie prvej novoročnej Poltárčanky. Narodila sa až 3. januára s krásnym menom Sára. Celkový počet narodených detí je rovnaký ako predošlý rok, a to 29. Štrnásť z nich sa narodilo v Rimavskej Sobotě a trinásť prišlo na svet v nemocnici v Lučenci. Najobľúbenejším dievčenským menom, ktoré sa mamičky rozhodli dať svojim dcéram, je jednoznačne Sára. Okrem populárneho mena Mia pribudli aj úplne nové ako Olesia či Auróra. Nechýbajú ani tradičné slovenské mená Žofia či Barbora. Najobľúbenejšie chlapčenské mená sú tradične rovnako ako po minulé roky Tomáš a Matej. Pribudlo meno Timotej.

V priebehu roka 2021 sa na trvalý pobyt prihlásilo, rovnako ako predošlý rok, 66 obyvateľov. Väčšina z nich sa prisťahovala z okolitých obcí a menších miest. Z tohto počtu osem detí, ktoré sa narodili v krajinách Európskej únie

či v Anglicku, prihlásili rodičia na trvalý pobyt dodatočne. Okrem týchto detí sa do Poltára vrátili štyria obyvateľia z Maďarska a jeden z Rakúska.

Svoje „áno“ si v meste Poltár povedalo 30 zaľubených párov. Je to nárast oproti minulému roku, v ktorom sme evidovali 22 sobášov. Z toho bolo uzavretých 20 pred matričným úradom, sedem pred oltárom rímskokatolíckej cirkvi a tri pred evanjelickým cirkevným zborom. Najobľúbenejším svadobným mesiacom minulého roka bol júl. Počas roka si šesť párov vymenilo manželské sľuby pod holým nebom v parku pri KPÚ. Dva páry snúbencov sa rozhodli

pre sobáš mimo obradnej siene, netradične, v altánku vo vlastnej záhrade.

Podľa údajov o úmrtí z poltárskej matriky nás v minulom roku navždy opustilo 102 obyvateľov nášho mesta, čo je o 22 viac ako v roku 2020. K 31. 12. 2021 malo mesto Poltár 5 235 obyvateľov.

V meste Poltár máme obyvateľov, ktorí sa dožili úctyhodného veku. Najstaršou obyvateľkou je Helena Sarvašová, ktorá oslávila počas Dní mesta Poltár 2021 svoje sté narodeniny. Sto rokov sa dožijú tento rok ďalšie dve Poltárčanky a jedna bude mať 98 rokov. Najstarší muži sú v podstatne nižšom veku. Jeden je vo veku 91, ďalší vo

veku 90 rokov a dvaja oslavia tento rok svoje 89. narodeniny.

Podľa štatistiky ohlasovne po bytu žije v meste presne o 200 viac žien ako mužov. K prevahe nežnejšieho pohlavia v minulom roku prispelo aj narodenie väčšieho počtu dievčat. Podľa údajov zo 7. januára 2022 má aktuálne najviac Poltárčanov vek 47 rokov. Je ich spolu 101, pričom žien je 52 a mužov 49. Najviac detí vo veku do pätnásť rokov sa narodilo v roku 2013, je ich 57. Jedná sa o 30 dievčat a 27 chlapcov.

„Som rada, že sa opäť po roku môžeme obzrieť späť a priniest zaujímavé údaje zo života nášho mesta. Z demografického hľadiska nám minulý rok priniesol dobré i menej dobré správy. K tým pozitívnejším patrí stúpajúci počet párov, ktoré sa rozhodli uzavrieť manželstvo. Počet narodených detí zostal na rovnakej úrovni ako minulý rok. Na druhej strane stúpol počet občanov nášho mesta, ktorí nás navždy opustili. Mojm želaním však je, aby sa Poltár neustále rozvíjal. Preto sa snažíme vychádzať našim obyvateľom v ústrety v rôznych oblastiach života, aby mesto v rámci svojich možností získavalo nových obyvateľov a bolo príjemným miestom pre život,“ povedala primátorka Poltára Martina Brisudová.

Lubka Šalková, MsÚ Poltár

Sto rokov futbalu v Poltári

Mesto Poltár pri príležitosti stého výročia založenia TJ SKLO-TATRAN POLTÁR vydalo publikáciu pod názvom „SPOMIENKY NA STO ROKOV FUTBALU V POLTÁRI“.

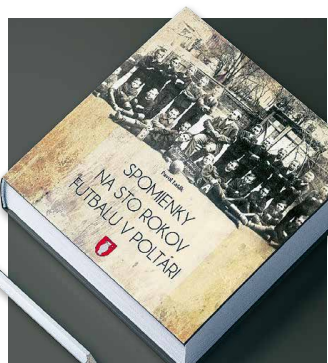
Kniha obsahuje 276 strán histórie vzniku a rozvoja futbalového klubu v Poltári. Mapuje dianie populárneho športu v našom meste v rokoch 1921 – 2021. Nájdete tu defilé generácií, po-

zadie víťazstiev, ale i športových prehier v kombinácii so silou priateľstva a radosti z pohybu na zelenom trávniku. Publikácia obsahuje veľa cenných a dosiaľ nepublikovaných historických dokumentov vrátane množstva fotografií, ktoré sa podarilo získať zo súkromných archívov od priamych aktérov a futbalových nadšencov.

Knihu si môžete zakúpiť za 15 eur priamo v pokladni MsÚ Poltár každý pracovný deň v čase od 7.00 do 15.00 hod. Autorom knižnej publikácie je Pavol Lašák, ktorý si v úvode knihy zaspomínal na pokrik poltárskych futbalistov:

„My sme chlapci futbalisti z poltárskeho Tatrana, nám sa nikto nesmie miešať do nášho futbalu. A kto by sa aj zamiešal, musí vedieť futbal hrať, na ihrisku cimitringy musí vedieť ovládať.“

Mgr. Nina Kuráková,
MsÚ Poltár

Spomienka na bývalého primátora Jána Koršóa

Dňa 10. 2. 2022 by si bol zosnulý primátor mesta Poltár pripomenul 72 rokov.

Ján Koršó sa narodil sa v Poltári, kde prežil celý svoj život. Po štúdiu na SVŠ v Poltári pokračoval v ďalšom vzdelávaní na SPŠST Banská Bystrica. V rokoch 1974 – 1991 pracoval v Ipeľských tehelniach, š. p., Lučenec, naposledy ako riaditeľ. V roku 1994 sa stal primátorom mesta Poltár. Jeho život vyhasol

tragicky pred osemnástimi rokmi, dňa 16.1. 2004.

V spomienkach obyvateľov mesta zostáva však navždy. Súčasná mestská samospráva sa snaží nadväzovať na odkaz zosnulého primátora, ktorý hovorieval, že Poltár sa raz stane mestom, ktorého sláva sa bude dotýkať hviezd.

S úctou na neho spomínajú primátorka mesta Poltár Martina Brisudová a zamestnanci mesta.

- red -

Vedomostný kvíz pre deti o meste Poltár

Mesto Poltár pripravilo rubriku aj pre tých menších, pri ktorej sa aj niečo nové naučíte a dokonca môžete vyhrať vecné ceny.

O čo teda ide? V každom čísle uverejníme tri otázky (1., 2., 3.) s tromi možnosťami odpovedí (a, b, c). Otázky sa budú týkať mesta Poltár a na každú bude vždy

len jedna správna odpoveď. Vaše odpovede na všetky otázky pošlite na adresu: **Mestský úrad Poltár, Železničná 489/1, 987 01 Poltár**. Nezabudnite uviesť spätnú adresu, aby sme vás v prípade výhry vedeli kontaktovať. Zo všetkých správnych odpovedí vyžrebujeme troch výhercov.

A tu sú dnešné otázky:

1. Akými dvoma remeslami sa preslávil Poltár?

- a) kováčstvo a krajčírstvo
- b) tehlárstvo a sklárstvo
- c) rezbárstvo a drotárstvo

2. Ktorá rieka preteká pod „tureckým mostom“?

- a) Ipeľ
- b) Hron
- c) Hornád

3. Z ktorej vodnej nádrže čerpá mesto Poltár pitnú vodu?

- a) Vodná nádrž Klenovec
- b) Vodná nádrž Málinec
- c) Vodná nádrž Hriňová

- red-

foto – zdroj pixabay.com

Otvárame spoločenskú kroniku mesta

Úvod roku – január – obohatil mesto Poltár početným príchodom detí na svet. Narodilo sa ich osem. Je to viac než 100 % nárast oproti posledným rokom, počas ktorých pôrodnosť v meste klesla na dve až štyri v mesiaci.

V našom meste sa takéto vysoké množstvo detí narodilo naposledy v novembri 2016. Prvorodená Poltárčanka, malá Sára, prišla na svet tretieho januára, nasledovali

ju Matej, Ema, Matúš, Nela, Ema, Helena, Michal a Eliška.

Do sobášnej matriky boli pripísané dva sobáše, počas ktorých si snúbenci vymenili svoje manželské sľuby pred matričným úradom.

Navždy sme sa rozlúčili s Gejzom Radičom, Ladislavom Bystrianskym, Štefanom Makušom, Jánom Rončákom, Jánom Garajom, Bertou Oláhovou, Romanom Juričekom, Ladislavom Srnišom, Jaroslavom Obročníkom, Jánom Cienikom, Petrom Kanalošom, Renátou Morháčovou, Zlatou Gablasovou a Ondrejom Katreniakom

Elena Macove,
klientske centrum

Valentín

14. február 2022

Valentínske hľadky
v uliciach mesta Poltár

zamilované páry budú obdarované sladkou
odmenou v čase od 13.00 do 15.00 hod.

Mesto Poltár tiež ponúka možnosť pre zamilovaných vyhlásiť svoj valentínsky odkaz prostredníctvom mestského rozhlasu úplne zadarmo. Stačí napísaný text priniesť na mestský úrad, č. dveri 1, resp. poslať na mailovú adresu maria.kupcekova@poltar.sk do 11.02.2022. Vysielat sa bude 14. februára 2022 v čase od 11.00 do 13.00 hod. Valentínka nesmie obsahovať hanlivé slová a organizátor si vyhradzuje právo text upraviť.

www.poltar.sk

Oznamy

Hľadáme nových kolegov

Mesto Poltár hľadá nových kolegov na pracovné pozície:

- vedúci oddelenia klientskeho centra
- vedúci oddelenia investičnej výstavby, riadenia projektov a životného prostredia

Zariadenie sociálnych služieb v Poltári hľadá záujemcov na obsadenie pracovnej pozície:

- zdravotná sestra

Viac informácií na www.poltar.sk v sekcii „Voľné pracovné miesta“. Za váš záujem ďakujeme.

Emília Blahutová,
MŠÚ Poltár

POHREBNÁ SLUŽBA ANIMA

KOMPLETNÁ PONUKA POHREBNÝCH SLUŽIEB:

- ✂ PREDAJ RAKIEV A SMŮTOČNÝCH POTRIEB
- ✂ ÚPRAVA ZOSNULÉHO, OBLEČENIE A ULOŽENIE DO RAKVY
- ✂ PREVOZ ZOSNULÝCH NA CELOM ÚZEMÍ SR, VRÁTANE PREVOZU NA KREMÁCIU
- ✂ VYBAVENIE DOKLADOV NA PRÍSLUŠNEJ MATRIKE – ÚMRTNÝ LIST
- ✂ ZABEZPEČENIE CELKOVEJ ORGANIZÁCIE POHREBU
- ✂ ZABEZPEČENIE OZVUČENIA PRI SMŮTOČNOM OBRADE
- ✂ VÝKOP HROBU A CELKOVÁ ÚPRAVA HROBOVÉHO MIESTA
- ✂ PREDAJ A EVIDENCIA URNOVÝCH MIEST
- ✂ SPRÁVU A ÚDRŽBU DOMU SMŮTKU A CINTORÍNOV V MESTE POLTÁR

WWW.POHBREBESLUZBYANIMA.SK

NÁJDETE NÁS
TECHNICKÉ SLUŽBY POLTÁR S.R.O.
TOVÁRENSKÁ 15
987 01 POLTÁR

24 HODÍN DENNE
PREVÁDZKOVATEĽ POHREBNÝCH SLUŽIEB
0919 454 999
POHOTOVOSTNÝ VODIČ
0949 246 555